

Čustva iz virtualnega sveta

Pred dnevi so v **Prešernovem gledališču** uprizorili drugo premiero v novi sezoni. Prvič smo na slovenskih odrih videli dramo **Podsvet** ameriške dramatičarke Jennifer Haley, ki jo je režiral Dušan Jovanović.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Po premieri v **Prešernovem gledališču** so si dramo **Podsvet** v sredo prvič lahko ogledali tudi na malem odru SNG Nova Gorica. Predstava je namreč nastala v koprodukciji, kar pomeni tudi mešan igralski ansambel iz obeh gledališč. Dramsko besedilo Jennifer Haley, krstno je bilo uprizorjeno februarja lani v New Yorku, je sodobno, zazrto v prihodnost, ta pa je, kot lahko dobimo občutek po predstavi, v marsičem že tukaj in zdaj.

V **Podsvetu** je obravnavan eden najbolj žgočih problemov sodobne civilizacije – pedofilija v virtualnem svetu, besedilo pa ob tem odpira še nešteto drugih podvprašanj, od tega, kaj slabega in temačnega s seboj prinaša virtualni svet, do vprašanj o svobodi posameznika, njegovi identiteti in predvsem vprašanj o odgovornosti ter posledicah takega početja za naša življenja in življenja drugih. Uspešni poslovnež Sims, igra ga odlični Bine Matoh, zaradi svojih pedofilskih nagnjenj beži v virtualni svet in tam kot Papa organizira okolje, ki ga ponudi tudi drugim podobno mislečim. Na sled mu s pomočjo gosta Woodnuta, infiltriranega kriminalista igra **Miha Rodman**, na sled pride mlada detektivka Morrisova, katere odrski lik v boj s spletnim kriminalom ponese **Vesna Slapar**. V **podsvet**, kjer je najbolj želeni objekt lepote

mladoletnica Iris, v kateri se kot mlada igralka dokazuje Urška Taufer, iz realnega sveta prihaja tudi Doyle, profesor naravoslovja srednjih let, ki ga igra Peter Harl.

Zgodba se začne z zasliševanjem, ko Morissova Simsu niza dokaze o njegovi kriminalni dejavnosti, slednji pa se zagovarja, da ni storil ničesar škodljivega in uporabniki sami prihajajo v njegov virtualni svet. V njem se vse dogaja, kot narekuje Papa, torej tisti, ki ga je ustvaril. A le dokler se tudi v tem neresničnem svetu ne pojavijo čustva in se v nadaljevanju v osebah iz virtualnega sveta ne začnejo razkrivati ljudje iz resničnega sveta. Čustva, ki jih v posamezniku vzbudi virtualni svet,

so vendarle resnična. Ponuja se nam vprašanje, ali virtualni svetovi, ki so vse manj prihodnost in, glede na dostopnost in razširjenost, vse bolj sedanjost, posamezniku res ponujajo svobodo in nimajo posledic v resničnem življenju.

Dušan Jovanović se po mnogih letih znova v odlični formi vrača na kranjski oder. Kljub umanjkanju sodobnih elektronskih medijev, velikih platen z računalniškimi animacijami oziroma kakršnega koli »digitalnega okolja« nas njegova igralska ekipa brez težav vodi iz resničnega v virtualni svet in nazaj – vse do vrha, ki sledi prav na koncu. Takrat spoznamo, da virtualni svet kljub vsej svobodi

nima kaj dosti z resničnim življenjem. Igralci so odlični, saj se vsak posebej polnokrvno vživijo v svoje odrske like, od ostre predstavnice zakona in morale Slaparjeve in v to, da ne počne nič narobe, prepričanega Matoha, njegovega virtualnega bitjeca Tauferjeve do obeh moških, ki prihajata v **podsvet**, Rodmana, ki je tja poslan, in Harla, ki si tja od vsega začetka želi. Predstav dopolnjujeta minimalistična, a dovolj povedna scena Mete Hočevar z velikim platnom – kot neskončnim gozdom – in viktorijansko tilo na hribu, ki spominja na Hitchcockov Psiho, in glasbo Draga Ivanuše, ki nas prav tako vedno znova povede v »drugi svet«.

Izkušeni mojster Bine Matoh kot Papa in njegova virtualna varovanka Iris z mlado igralko Urško Taufer / Foto: Atelje Pavšič Zavadlav